

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

LÖRDAGEN DEN 27 JUNI 1903

N:R 26 (861)

CLARA LÖFGREN I SIN ATELIER. HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG FOTO.

CLARA LÖFGREN.

NÄR MAN från den i sin vackraste sommarskrud prunkande Kungsträdgården viker om hörnet af professor Scholanders smakfulla »hotell Wallenberg» in på Näckströmsgatan, kan man tro sig vara i en stad af idel parkidyller. Ty gatans båda ändpunkter träffa två förfriskande oaser af blomning och grönt, som reflektera sin sommarstämning på de allvarliga husradernas stenytor.

Denna lilla gatubit midt i hjärtat af Stockholm har om förmiddagarna öfver sig ett visst kontemplativt lugn, som man ofta finner i de europeiska storstädernas konstnärskvarter, där arbetsifriga hjärnor ge form åt sina fantasier i färgens eller lerans material. Ett af husen vid Näckströmsgatan inrymmer ock sedan decennier tillbaka ett antal artistverkstäder, och bland andra, som där brottats sin Jakobskamp med konsten, var »Kung Heimer och Aslögs» målare Aug. Malmström.

Går man nu uppför de fyra stentrapporna, skall man finna en kvinnlig konstnärssalung residera i de olika ateliererna, artister, som sedan länge vunnit stadgade namn och som oberörda af vänster- eller högerkritik och skilda konstrikningars liftag med hvarandra i all stillhet offra sina krafter åt skapandets bitterljufva möda.

Under ett af de ströftåg inom olikartade stockholmska lifskretsar, som min journalistiska id stundom påkallar, kom jag en dag att i det nyssnämnda huset vid Näckströmsgatan beträda den atelier, som sedan 27 år tillbaka disponeras af fröken Clara Löfgren.

27 år, tänker ni, den nya tidens automobilkollriga flygmänniskor, det är en lång tid att vara stationär på samma ställe, i synnerhet då man är konstnär. Kanske. Men fröken L., som den 23 dennes eller själfva mid-sommaraftonen, fyllde 60 år, har under sin flitigt utnyttjade arbetstid jämväl slagit upp fönstret ut mot det horisontvida, andeföryngrande Europa, d. v. s. hon har då och då gjort studieresor till de franska, italienska och nederländska konsthårdarne, hvarifrån hon hemfört nya impulser och stegrad arbetsglädje till atelieren vid Näckströmsgatan.

Den hvithåriga fina damen med det sympatiska väsendet och det varma lynnet har som de flesta konstnärer tum för tum och under oafåtligt arbete fått bryta sig väg till erkännandets svåruppnådda punkt.

Under de första ungdomsåren ägnade sig fröken L. åt lärarinnekallet. Men för en fantasimänniska som hon, hvars ögon oafåtligt drucko in formers och färgers ständigt växlande uttryck i den omgivande sinnevärlden och hvars fingrar brunno af åtrå att med tusch och

kritor förtro sina förnimmelser åt Whatmans ritpapper eller — o högtid! — få stryka med färgglödande penslar öfver ett stycke duk, för en sådan natur måste det förvisso smaka af ökenvandring att i skolrummet plugga elementärt vetande i trånga barnskallar.

En dag fogade det sig så, att professor Wallander fick ögonen på hennes artistiska försök, hvilka röjde så omisskännliga anlag, att det beslöts att den unga Clara skulle odeladt ägna sig åt konsten. Professorerna Wallander och Malmström voro bland hennes första lärare; vid Konstakademien studerade hon åren 1870—75 och sedan följde bland annat vistelse i Paris, där hon målade för Courtois och Falguière m. fl.

Fröken Löfgrens konst faller förnämligast inom porträttmåleriet. Numerären af hennes porträtt är mig obekant, men i betraktande af hennes betydande flit, hennes anseende att kunna träffa det karaktäristiska hos originalen i förening med en samvetsgrann teknik, torde siffran vara betydlig. Af vårt konungahus' medlemmar har hon målat konungen, kronprinsen, prins Bernadotte och prinsessan Eugenie, af lärde män biskop Strömberg, professorerna Groth och Holmgren. I egenskap af kvinna har hon gifvetvis hyst stark sympati för militärer och de för henne, hvilket utmynnat i bland annat ej mindre än 7 porträtt af öfverstar vid Värmlands regemente. Hon säger också skämtsamt, att denna konstflit borde berättiga henne till titeln »regementets dotter».

Åren 1882 och 1885 exponerade hon ett par dalmotiv på salongen i Paris; dessutom har hon exponerat i Stockholm m. fl. städer.

Akvarellens friska och luftiga konst är henne heller ej främmande. Hennes portföljer svälla af färgglada bitar, målade under hennes många resor hemma och utomlands. Sol, blommor, grönska och värmedallrande luft utgöra ledmotivet i dessa omsorgsfullt utförda alster — de afspegla konstnärinnans eget ljusa, blida kynne, ett temperament, genomträngdt af äkta kvinnlighet, en förhoppningsfull syn på tingen och framför allt fylldt af en stark lifskarlek, som ger åt 60-åringen en oförminskad sinnesspänstighet.

Det är en ovärderlig lycka att äga dessa skatter, sedan man sett sex decennier af sitt lif sjunka ned i förintelsen. Fröken L. erinrar mig i detta fall om författaren Sandoz i Zolas konstnärroman »L'oeuvre», som sedan han följt sin vän Claude Lantier till grafven, säger med sin starka tillit till energiens allt bevingande makt, öga mot öga med förgängelsen: »Nu ska man gå hem och arbeta!»

När man äger den kraften, är det en glädje att arbetsdagen blir lång.

ERNST HÖGMAN.

MIDSOMMAR.

SOLENS och blommornas fest, midsommar,
äter är inne,
väcker med kransar och löf från ungdomsåren
ett minne:
kyrkan skall prydas till helg, rikt som en
bidande brud.
Högtidsklädnaden skönt väfdes af sommarens
gud.

Än medan daggens kristall glittrande dröjer
på ången,
ila de små uti byn gladt ifrån sömnen och
sängen
att i morgonens stund vid sångers klingande
ljud
hämta från åker och äng den blomsterskim-
rande skrud.

Men under ekande hvalf i kyrkans gyllene
dager
gamle kyrkvaktarn Blom ren myndigt lednin-
gen tager:
sakristia med kor nu främst i ordningen står,
och med tvagor och spann hans trupp till
drabningen går.

Och medan gummorna sen bänkar och läk-
tare ståda,
hörja »mamsellerna» flinkt att koret och alta-
ret kläda.
Fönsterträdgårdarnes barn flockas kring korsets
stam,
kalla, lilja och ros lysa ur bladverket fram.

Barnen nu samlats också, hvar med sin dof-
tande knippa.
Under en skuggande lind börja de binda och
klippa.
Här små buketter i mängd formas för bänk
efter bänk,
där utaf lönnarnas blad flätas en buktande
länk.

Så utaf hvitstammig björk bågar kring dörrar-
na bindas.
Prydligt med kransar och löf orgel och pelare
lindas:
Mariæ gyllene halm, blåklint med himmelens
glans,
brudbröd med krona så skär, prästkragars
snöhvita krans —

Klöfver i rodnande prakt, glänsande guldgul
ranunkel,
midsommarblomster från lund och gransko-
gens skymmande dunkel,
lummiga ormbunksblad och vintergröna i blom —
alla sommarens barn lofva Guds helgedom!

Sist när dalande sol västliga fönstren förgyller
och en berusande doft kyrkan den höghvålfda
fyller,

ljuder från orgeln en psalm, bjudande hvila
och frid,
manar till aftonens ro efter en dag utaf id.

Det är en midsommarpsalm, alla stämma
uti den.

Tonar så stilla och blidt: »Nu är en dag
framliden.»

Klockeklangen därvid fyller med andakt hvart
sinn'.

Helgsmål, blomdoft och sång viga midsom-
mar in.

FANNY CHRYSANDER.

KVINNORNA OCH LIFFÖRSÄK-
RINGEN. ETT JÄTTESTEG FRAMÅT.

DEN KRAFTIGA utveckling, som lifför-
säkringsverksamheten har att i vårt land
uppvisa, hade tills för några få år sedan
lämnat kvinnorna så godt som oberörda;
och icke nog härmed, kvinnorna betraktades
då icke blott såsom i allmänhet likgiltiga och
oemottagliga för lifförsäkringsidén för egen
del, utan äfven ej sällan som rena fiender
till densamma, då frågan gällde försäkring af
hennes närmaste; mången lifförsäkringsman
har bittert beklagat sig öfver den omstän-
digheten, att, då en lifförsäkring varit fullt
färdig, det hela strandat på hustruns motvilja.

Då man betänker å ena sidan, att lifför-
säkringsidén hvilat på grundval af en syste-
matiserad sparsamhet, och å den andra att
våra kvinnor i stort sedt gentemot männen
väl må kunna sägas företräda just sparsam-
heten, och härtill ytterligare lägges den om-
ständigheten, att lifförsäkringens frukter till
allra största delen tillfalla kvinnorna, så kan
man icke förklara det förhållandet, att man
förr räknade kvinnorna bland lifförsäkringens
fiender på annat sätt än genom en skepticism,
som satte de ideella synpunkterna framför de
reela, och hvilken kom en kvinna att känna
motvilja för att i penningar värdesätta och
försäkra en förlust, hvilken för henne betydde
oändligt mycket mera, än hvad med allt guld
på jorden kunde uppvägas. Det har här, som
på många andra områden, varit nöden, som
fått vara läromästaren, och dess lärdomar
hafva varit så kraftiga och öfvertygande, att
man numera icke hos oss räknar kvinnan till
lifförsäkringsidéns motståndare; de officiella
siffrorna peka hän på en öfvervågande ut-
veckling på detta område. Då år 1883 i
Sverige af lifförsäkringsbolagen till änkor och
faderlösa utbetalades cirka en million kronor,
så hade denna utbetalning under 1901 stigit
till sjudubbla beloppet eller till närmare *sju*
millioner.

Då våra kvinnors motvilja mot lifförsäk-
ringsidén hos männen sålunda jämförelsevis
fort gick att öfvervinna, så har det däremot
gått så mycket långsammare med arbetet att
få kvinnorna själfva att begagna sig af de
fördelar, som en lifförsäkring erbjuder, och
det är först på de allra senaste åren, som
man kan konstatera några bestämda framsteg
på detta område; hvad den vanliga lifför-
säkringen icke förmått uträtta, det har emel-
lertid folkförsäkringen visat sig mäktig. —

Hvad är då folkförsäkring? Folkförsäkring
är en lifförsäkring för *alla*; den sträfvar att
genom att förenkla formaliteterna för lifför-
säkrings erhållande och genom att afpassa

premiebetalningarna äfven efter mindre in-
komsttagares förhållanden få lifförsäkringens
fördelar tillgodogjorda *alla* samhällsklasser.
Hvilken väldig utveckling denna verksamhet
nått i de stora kulturländerna, därom kan
man göra sig ett begrepp, då man känner att *ett*
af de engelska folkförsäkringsbolagen, *Pru-*
dential — det äldsta i världen — äger öfver
13 millioner försäkringar, ett tal, represente-
rande en tredjedel af hela Englands befolk-
ning.

Då folkförsäkringen, sedan den infördes i
Sverige, äfven här vunnit stor tillslutning,
och då det visat sig, att särskildt våra svenska
kvinnor omfattat lifförsäkringen i denna form
med stort intresse, hafva vi ansett att det
skulle intressera våra läsarinor att angäen-
de denna sak erhålla några närmare upp-
lysningar, hvarför vi hänvänt oss till den
på detta område banbrytande lifförsäkrings-
anstalten i vårt land, *Svenska lifförsäkrings-*
anstalten Trygg.

Denna anstalt bildades år 1899 genom
sammanslutning af omkring 300 för ändamå-
let intresserade personer i hufvudsakligt syfte,
att, såsom det heter i inbjudan, »bland mindre
inkomsttagare och arbetare söka på lifförsäk-
ringsidéns grundval verka för ekonomisk för-
tanke och sparsamhet».

Anstaltens grundkapital utgör 500,000 kr.,
kontant inbetaldt, hvilket kapital emellertid
är afsedt att, då det icke längre behöfves för
verksamheten, få återbetalas, hvarefter hela
vinsten å verksamheten tillfaller försäkrings-
tagarna.

Anstaltens förvaltning står under kontroll
af en öfverstyrelse, bestående af 20 ledamö-
ter, och hvartill enligt reglementet skola ut-
ses »svenske män, som gjort sig kända för
redbarhet och duglighet i allmänna eller en-
skilda värf; ordförande i denna öfverstyrelse
är f. n. landshöfding Ax. G. Svedelius samt v.
ordförande Andra kammarens talman, konsul
Ax. Swartling.

Sitt mål har anstalten sökt uppnå genom
att tillämpa de idéer, som de stora folkför-
säkringsbolagen använda: lifförsäkringarna teck-
nas utan läkareundersökning, i det att som
grundval för försäkringen läggas de uppgifter,
sökanden i ansökan lämnar om sitt hälsotill-
stånd; försäkringsbref utfärdas äfven å de
minsta belopp; premierna få inbetalas helårs-
vis, kvartalsvis eller veckovis, allt efter för-
säkringstagarens egen önskan, och afhämtas
på förfallodagarne af anstaltens ombud.

Anstaltens verksamhet har omfattats med
en för vårt land enastående tillslutning. Som
exempel härå kan nämnas, att under sistför-
flutna år söktes i densamma lifförsäkring af
ej mindre än 26,415 personer, ett antal un-
gefär lika stort som i alla öfriga härvarande
bolag tillsammans; vid 1902 års slut voro i
anstalten försäkrade 45,837 personer.

Hvad som emellertid för Idun har ett sär-

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarne.

PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

LIFFÖRSÄKRINGSANSTALTEN TRYGGS STYRELSE. HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG FOTO.
(NAMNEN Å DE OLIKA MEDLEMMARNE: SE TEXTEN!)

skildt intresse är det stora antalet *kvinnor*, som i Trygg erhålla försäkring; enligt uppgift utgör antalet kvinnliga sökande, enligt senaste statistiken, icke mindre än 32,47 proc. af hela antalet sökande, d. v. s. ungefär en tredjedel.

Enligt dessa siffror skulle sålunda efter blott tre års verksamhet finnas i Trygg försäkrade omkring 15,000 kvinnor, hvilket förhållande betecknar en fullständig revolution beträffande våra svenska kvinnors ställning till lifförsäkringsverksamheten.

Hvilka kvinnor försäkra sig då i Trygg? Jo, i dess statistik finna vi alla klasser representerade, från butikägarinnan, hvilken inbetalar åtskilliga hundra kronor om året för den jämförelsevis stora försäkring, som tjänar till garanti för hennes affär, till den fattiga sömerskan, som af sin knappa inkomst afsätter 10 öre i veckan till sin lilla försäkringssumma; husmödrar, hvilka medels en liten slant då och då ur hushållskassan samla ett litet kapital till sin gosse vid hans konfirmation; lärarinnor, hvilka medels sin premiebetalning försäkra sig ett kapital vid uppnådd pensionsålder. Största antalet sökande finner man naturligtvis bland de ogifta kvinnorna, själf försörjerskorna; de gifta kvinnorna utgöra nämligen endast 37,25 proc., och de ogifta 62,75 proc. af hela antalet försäkrade kvinnor.

Och hvilket försäkringssätt väljes mest? Nästan uteslutande sökes försäkring med försäkringssummans utbetalning vid 50 eller 55 års ålder eller vid dödsfall dessförinnan. Premiebetalningen verkställes företrädesvis kvartalsvis eller veckovis. Bland de mindre inkomsttagarna äro särskildt veckopremierna mycket populära.

Anstalten för äfven en särskild statistik för utrönande af helykterhetens inflytande på lifslängden, och det kan ju vara intressant att veta, att af antalet sökande kvinnor icke mindre än 49 proc. uppge sig vara absolutister.

Nå, men använder Trygg också kvinnliga agenter? De hittillsvarande försöken på detta område hafva icke slagit väl ut, då de kvinnliga agenterna visat sig mindre uthålliga än de manliga. Det finnes dock helt visst äfven utmärkta kvinnliga agenter, och de mottagas gärna i arbetet.

Är då icke inkasseringen af alla de små premierna förenad med svårigheter, särskildt inom arbetareklassen? Svårigheter finnas ju öfverallt, dock ej större än att de kunna öfvervinnas, och så äfven här. Det måste dock sägas, att inkasseringen inom arbetarehemmen skulle vara mycket försvårad, därest icke kvinnorna, hustrurna och dottrarna, vore lifförsäkringsbrevens säkraste stöd. Den punktlighet och noggrannhet, med hvilken de vaka öfver att mannens premier betalas, och de personliga uppoffringar de underkasta sig, hellre än att låta försäkringen förfalla, äro beundransvärda.

*

Men Trygg är icke endast kvinnoförsäkringsanstalten »par préférence» och banbrytande för denna verksamhet i Sverige, utan samtidigt äfven en af våra största arbetsgifvare för kvinnliga kontorsbiträden.

Anstaltens förvaltning är inrymd i ljusa, rymliga lokaler i huset n:r 14 Birgerjarlgatan 1 och 2 tr., och därstädes samt å afdelningskontoren sysselsättas närmare 50 kvinnliga kontorsbiträden.

Vi meddela från hufvudkontoret trenne bilder: en interiör från styrelserummet samt tvänne bilder från arbetsrummen.

Ordförandeplatsen i styrelsen intages af förre polismästaren Semmy Rubenson; till höger om honom sitta löjtnant Adolf af Jochenick, anstaltens outröttlige och energiske direktör, samt konungens läkare, lifmedikus Carl Flensburg, till vänster om ordf. märkas ledamoten af riksdagens första kammare grosshandl. Olof Björklund, bankdirektören Otto Enell samt grosshandl. Albert Grumme.

GRANNAR. SKISS FÖR IDUN AF W—E.

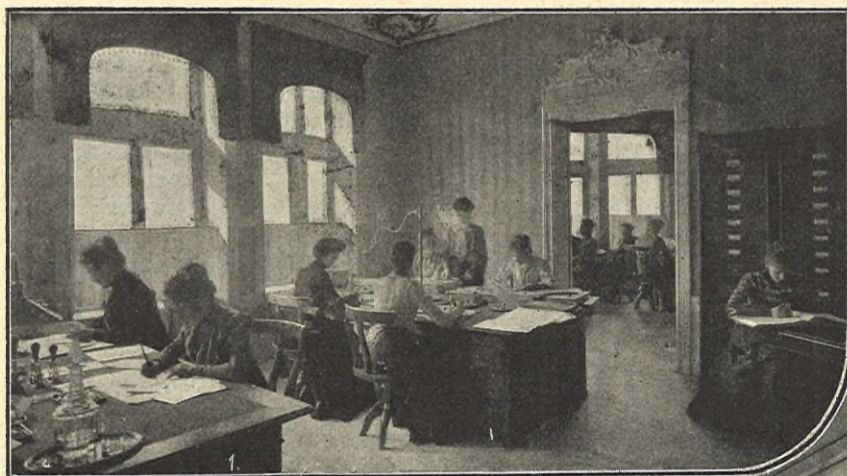
DET HADE VARIT en ovanligt bråkig morgon. Herr Carlson hade blifvit väckt för sent. »Hm, tre fruntimmer i huset och ingen kan hålla någon ordning på klockorna!»

Han lyckades komma med åtta-båten. Han försvann som en Jupiter, höljd i vredens moln, men glömde att ta med sig sin åskas vigg.

De lågo där osynliga och alla kände den irriterande stämningen och rättade sitt uppförande därefter. Alla barnen ropade, en på mat, en på dryck, en tarfvade ombyte och resten gjorde väsen för sällskaps skull.

När ändtligen barnskaran spridts kring backarna och frukostbordet afdukats, stängde fru Carlson dörren till salen med en känsla af, att nu stängde hon hela världen ute; hon drog undan en flik af gardinen, så att hon kunde uppfånga en skynt af den blå viken därute och slog sig ned, utan att ens bry sig om att lägga hushållsboken framför sig som en skylt, den där betecknade det berättigade i hennes stillasittande. Hennes grå ögon miste totalt det uttryck af pröfvande myndighet, som de fått i den långvariga tjänstgöring de haft att vaka öfver barn och tjänstefolk; dragen slappnade i en slags okänslig hvila och munnens linjer, som redan börjat stelna

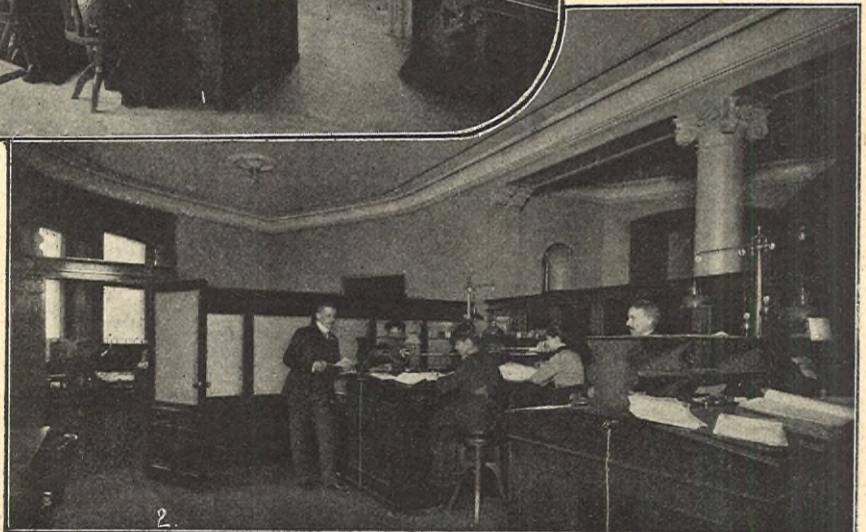
något i den bestämda viljans uttryck, veknade och finga en osäker tvekan, som lät ana ett själstillstånd, helt olika det hvardagliga hos den arbetsamma husfrun. Fru Carlson kände sig i dag vid ett humör, som gjorde henne

FRÅN LIFFÖRSÄKRINGSANSTALTEN TRYGGS LOKALER:

1. POLICEAFDELNINGEN OCH KORRESPONDENTERNAS RUM.

2. KASSA- OCH BOKFÖRINGSAFDELNINGEN. HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG FOTO.

Enligt referat af meddelande från Svenska Tandläkaresällskapets kommitté för undersökning af gängse antiseptiska munvatten på Internationella Tandläkarekongressen i Stockholm den 15 Aug. 1902 är

STOMATOL

ovedersägligen det munvatten, som bäst uppfyller de fordringar medicinen och tandhygienien ställa på ett bakteriedödande och sjukdomsförekommande preparat för tändernas och munnens vård.

STOMATOLFABRIKEN, Stockholm.

H. M. Konungens Hofleverantör.

själf rädd. Hon tyckte, att i barnens oafslätliga rop, ständigt och jämt endast uttryckande längtan efter behovens tillfredsställande, låg något så pockande; hon kände sig och samtidigt öfvertygad om, att barnflickan, som hon nyss läxat upp ganska ordentligt, och köksan, den hon, så fort hon fick krafter igen, ämnade ta itu med, båda två i henne sågo den gallgröna husdraken, den de borde öfverge så fort som möjligt, eftersom hon icke ville finna sig i att slarf och tanklöshet regerade deras departement; fru Carlson, som visste, hvad jungfrubrist i åtta persons hushåll med mycken gästfrihet vill säga, kände en feg fruktan.

I sin förargelse kom hon att tänka på den frånvarande mannen och hennes tankar vredo och vände på honom också, till dess han blef lika pockande och otacksam som någon af de andra... Allihop hängde de på henne och allihop kastade de tyngden af sina behof och önskingar och sina otacksamma hjärtans förargelse på henne... hon kände i luften på långt håll, när de näde agg mot henne. Att de icke blygdes att låta henne bära sådana bördor, dem hon icke förtjänat och icke kunde bära och icke heller själf kunde lyfta af!

Midt i denna nervösa tankeoreda kom det där stynget och svedan i ryggen öfver henne. Hon visste själf, att hon hade stark blodbrist, och hon gömde som en hemlighet inom sig vissheten om, att hennes bröst var angripet. Ibland kände hon en förlamande fasa krypa öfver sig vid tanken på, att denna fara var större, än hon ville medgifva.

Hon anade, hvad denna ständiga bröstkvida betydde; hon fruktade denna svaga torra hosta, som aldrig lämnade henne ro om nätterna. Hennes kropp var utmärklad: hvar skulle hon taga krafter från att möta denne fiende?

I detta ögonblick kom verkligheten för henne, skoningslös, då den såg henne offer för alla oroliga tankar: hon skulle dö ung och hon skulle dö af bröstsjukdom.

Alla barnen voro ju så små — hvarför skulle hon dö nu? Fritz var äldst och han var 12 år! Och de andra! Tänk, så många smekningar och varningar, så många vakor och omsorger, innan de kunde reda sig utan henne... Här gingo tankarna sönder för henne; hon kände, hur blodet steg åt ansiktet och hur mattigheten slöt en kallsjudande ström af svett om hennes kropp. Hon måste lägga sig på soffan för att återhämta sig.

*

Solen lyste så vänligt, vattnet gnistrade blått, vinden drog sakta genom den yfviga hundrofvän, som klängde sig kring stältråden vid dörren på villan midt emot.

Solen, som insvepte fru Carlsons stora veranda i floder af hett brännande, hårdt stickande strålljus, lämnade alltid den där lilla anspråkslösa byggningen oberörd i en frisk, svalkande skugga. De båda hörnabatterna vid

köks- och verandatrappporna prålade i frisk färgprakt af scabiosa, löfkoja och nyutslagna nejlikor, och den kraftigt gula kantväxten bröt sig vackert mot de rödhvita, taggiga snäckor, som bildade gördel och stöd däromkring. Verandafönstren, som voro öppna, skuggades af de gröna träden därutaför; sandplanen var fin och krattad, så att ej ens ett fjät syntes därpå och från det halföppna sängkammarfönstret fladdrade en gardin, så hvit, så mjuk, som ville den tala om, att här inne var allting rent, friskt och svalt.

I den lilla villan bodde sedan 14 dar fröken Marta Adamson. Fru Carlson brukade se henne om morgnarna, när hon kom ut ur sin veranda, frisk, rosig och nymornad, klädd i hvit kamkofta med spetsmanschetter. Först tittade hon på sina rabatter, rensade bort vissa löf, som fallit ned bland blommorna, rättade krukor och stödjepinnar och flyttade så ut sin stora, grönglänsande aralia, som om natten alltid flyttades in på verandan för kylans skull. Och se'n kom den lilla nätta jungfrun och sade: »Nu är det färdigt, fröken!» och fröken svarade: »Tack, snälla Mina, jag kommer genast!» tog bort ännu ett sista skrumpet blad från den stora begonian, klef nätt på sina mjuka toffelsulor uppför verandatrappan och slog sig ned vid sitt ensamma snöhvita frukostbord.

Detta hade fru Carlson sett i fjorton dagar djupt intresserad, men utan att få tillfälle att göra den okändas bekantskap. Fröken Adamson lefde så fullkomligt utan vetskap om den andra villan och de kring buskarna spridda småtingarna. De vanliga bekantskapsbyggorna, posten, telefon, lawn-tennisplanen om kvällarna, promenaden i månskenet efter maten på strandvägen, blefvo af henne fullkomligt ignorerade. Fru Carlsons sista hopp var badhuset och ångbåten. Men fröken Adamson badade kl. 6 om morgnarna, innan ännu villainvånarna hunnit grumla upp dybotten, och vid ångbåten syntes hon aldrig. Fru Carlson blef tveksam; men för hvar dag ökades hennes iakttagelser och steg hennes intresse. I sådana ensamma prøfvostunder som den förut omtalade, minskades det ingalunda. Det tog en snabbare fart. Hennes öfverdrifvande, nervöst förstorande fantasi, som var en följd af öfveranstängning, lämnade henne ingen ro.

Samtidigt hennes egen värld syntes henne så trist, steg för hennes syn bilden af den okända fröken Adamson i den hvita dräkten vid det hvitskimrande bordet. Hon kände en afundsam längtan efter allt detta rena, obefläckade hvita; hon tyckte sig känna den doft af friskhet och ostörd hvila, som utgick därifrån. Hon såg med undran den där varelsen, sval och lugn, som intet gjorde, som tillbringade sin dag i tystnad och frid, utan störande, oförberedda afbrott af idel småsaker, som pinade och tröttade. Ibland, när fru Carlson gick till badet, åtta man stark, barn och barnjungfru medräknade, låg fröken Adamson i sin stora hängmatta med en kudde under hufvudet och en bok i handen. Då blef hon en lefvande gåta för den trötta fru, som i sitt tolfåriga äktenskap ej kunde påminna sig en dag af ostörd hvila — och hon fattades af en ohejdad lust att gå fram och säga något rysligt. Hon hade ingen rimlig anledning. Men lusten brände henne som eld.

Dagarna gingo. Saken hade avancerat därhän, att man hälsade på hvarandra, men därvid förblef det envist. Fru Carlson, som fick täta och tärande anfall af bygsel (hvilka regelbundet infunno sig i hälsans dagar) öfver sitt afundsamma intresse för grannen, sökte att förbättra sitt dåliga moraliska tillstånd genom ett medel, som tyvärr ej kan räknas

bland de sant kristliga. Hon sökte nämligen i sin själ nedrifva fröken Adamson från den piedestal, dit hennes afunds starka händer ställt henne. Hon degraderade henne till kappsömmerska, utarbetad och säsongförlöad, hon gissade henne till minst 36 år och kände en oblandad glädje vid tanken på att hon själf med alla sina 7 afkomlingar ändå bara var trettio två år, hennes friska hy var spisvärme, minne från ensamma, tråkiga måltider, dem hon själf tillagat och ätit, stående mellan symaskinen och tillskärningsbordet. Så kom hon att tänka på, att kappsäsongen ännu ej var slut så här tidigt — nåja, så mycket bättre, då var hon bodbiträde då och, ja, Herre Gud! det är alltför sannolikt att en sådan inte kan existera ensamt på sin lön och hålla sommarnöje på samma gång och därför fick det väl gå på annat sätt! Fru Carlson fick blixstens plötsliga klarhet öfver alltihop: tillbakadragenheten, posten, promenaden, båten, allt! Ingenting att afundas! Glädje och frid alltsammans! Och så en tacksam suck: »O, hur skönt, när de svarta tankarna vika undan och man känner sig räddad undan en orätt känsla mot en sin medmänniska!»

Ack, ja! Detta saliga tillstånd varade till dess hon fick se fröken Adamson nästa gång ligga i hängmattan. Då kommo frågor och tvifvel tillbaka med nedbrytande af alla moraliska hjälpstöd. Hon kunde inte hjälpa, att hon fick så starkt intryck af fröken Adamsons frihet och fullständiga oberoende, att alla hennes tankar drunknade i en flod af ohejdbar nyfikenhet. Hon måste utgrunda, dra fram, vända ut och in på den där svala, lugna, korrekta gåtan i hängmattan. Och föreställningen om slafveri blef allt starkare inom henne; barnen voro kedjan, mannen det tunga ankaret, som höll hennes fartyg fångat, stampande i de tunga vågorna af ett hushållshaf, hvars vågor allt oftare slogo öfver däck och spolade bort allt, som fanns af glädjens värde därinom...

En dag, när fru Carlson kom från sin badtimme, såg hon fröken Adamson sitta i sin berså. Löfvet var glest och fru Carlson skymtade broderier, garner i en korg. Nå, det var då inte den afvisande boken åtminstone.

Fru Carlson kämpade en kort kamp vid det ställe, där den upptrampade vägen vek af åt hennes håll. Se'n tog hon ett beslutamt steg åt vänster, kikade genom grenarna, ropade inåt: »Åh, så flitig fröken är — får man stiga på?» Och befann sig så midt ibland garner och tyg och välgörande svalka af löfvet, midt emot fröken Adamson. Hon kände sig som en upptäckare på en ändtligen eröfrad kontinent, och hennes ögon fingo det säregna uttryck af spänd iakttagelse, beslöjad, men icke dold af ett artigt lugn, ett uttryck, utmärkande kvinnor vid presentationer, dem de ha intresse af.

»Och fröken Adamson trifs här?»

»Ja, hittills åtminstone,» svarade fröken förbindligt.

»Hm — men är inte fröken bra ensam?»

»Det gör mig ingenting. Jag läser och arbetar, fiskar och ror och ströfvar omkring trakten.»

Fru Carlson satt tyst. För hennes lifligt arbetande fantasi stod bilden af fröken Adamson ensam i skogen, ensam på sjön, på landsvägen. Ingen barnskara grät efter henne för att få gå med, inga jungfrur begagnade ett kärkommet tillfälle, inga naggande tankar på smått, smått drogo henne tillbaka. Inga trasiga strumpor och gapande hål i tröj- och kolt- och byx- och kjolyg upptogo hennes tid; intet krus för husfredens bevarande satte

Eva Hellman & Co, HUSHÅLLSSKOLA, rek. sin omeorgsfulla undervisning i matlagning, dessertträtter, finbakning m. m. 3 mån. elevkurs. Prosp. och Upplysn. fritt. Drottninggatan 68. Et. 1886. **MATSALAR,** särsk. för damer, som följt af centralt läge, godt och rikligt bord, låga priser och därtill rabattkuponger, bland stadens mest besökta. **CAFÉ & BUFFÉ,** öppet till 11 e. m. Frukost-, lunch-, supé- o. kaffeservering. Tårter, bakelser, kaffebröd från eget bageri serv. o. säljes här.

hennes nerver i dallring och ingen pockade på henne, utan man sade: »Ack, var så god...»

Ensam — oberoende! Hon kände plötsligt sin stora trötthet, tung och obevlig vid fjärrsynen af den andras frihet. Hvarje tanke på kappsömmerska och bodbiträde var försvunnen. Till slut måste fru Carlson rycka upp sig till ett litet ogillande: »Men är fröken aldrig rädd?» — »Hvad skulle jag väl vara rädd för?» log fröken på ett sätt, som betog fru Carlson all lust att gå vidare in på frågan. I stället ryckte hon upp sig litet mer. »Jamen, ska' det nu vara ett sådant nöje att gå så där för sig själf — så där ensam...» — »Det är ett mycket stort nöje att vara ensam,» försäkrade fröken Adamson allvarligt.

Fru Carlson kände sig något tveksam, huru hon skulle fortsätta. Så fick hon sikte på hängmattan och kom tillbaka till en gammal tankegång. Fröken Adamson hade då bestämt ingenting att göra? Fru Carlsons ögon blefvo åter iakttagande; hon kom ihåg sin mission.

Fröken Adamson undrade ganska förvånad, hvarför fru Carlson trodde det. Fru Carlson talade om, att hon brukade se fröken ligga i hängmattan och fröken såg ut att njuta så... »Jo, jag tackar,» skrattade fröken Adamson hjärtligt, »fru Carlson skulle se de packor af kribböcker jag har att rätta därinne...»

»Jaså, fröken Adamson är lärarinna,» afbröt fru Carlson med nästan dold påpasslighet.

Så var det. Kontinenten var nu eröfrad. Efter slutad expedition drog sig fru Carlson tillbaka till sin veranda.

*

Knappt någon dag förgick, utan att fru Carlson företog små vandringar å propos till sin granne, från hvilken hon städse återvände likt en humla, lastad med nya upplysningars läskande honung. Efter åtta dar visste hon det mesta. Att fröken Adamson var 34 år och 8 månader, att hon hade försörjt sig själf sedan sitt 21:sta år som lärarinna i en af hufvudstadens flickskolor. Vidare att hon nyss aflagt sorgen efter sin aflidne fader; att hon ej var förlovad, ej ägde några nära anförvanter, att hon med tillhjälp af ett blygsamt arf kunnat hyra sig detta landtställe, där hon nu skulle återhämta sig efter vårterminens ansträngningar.

Fru Carlson rufvade öfver upplysningarna, hon fått. Hon kände med sig själf, att om hon icke varit så fascinerad af kappsömmerskan, så skulle hon genast ha gissat på lärarinna. Det syntes med detsamma, att hon tillhörde denna egendomliga klass af kvinnor, hvilka aldrig ha ägt den första ungdomens klara, tanklösa fraicheur, utan hvilka genast kommit till en åldersgräns, hvilken de dock sedermera knappast tyckas kunna öfverskrida, vare sig att deras ungdom blommar upp i annan form eller att det ständiga umgänget med barn föryngrar dem.

Alltså, fröken Adamson var lärarinna och fru Carlson lämpade hennes bild efter den föreställning, hon otydligt ägde inom sig af denna typ, som hon aldrig förr i verkligheten kommit i beröring med. Och efter denna föreställning reducerade hon fröken Adamson till en vanlig människa med precis lika mycket bekymmer som hon själf ägde. Detta förskaffade henne en ofantlig lättnad, som födde milda känslor.

Outsägligt angenäma dagar följde. Atmosfärens kvalm hade vikit för några åskskurar; luften var mild och lagom varm och fru Carlson kände ej mer de pinande huggen i ryggen. Barnen blefvo exemplariska vid blotta tanken på grannen — lärarinnan, och jungfrurna

hade ej hunnit slumra in efter sista uppräckningen.

Fru Carlson ägnade sig nu helt och hållet åt fröken Adamson. Hon lånade henne Svenska Dagbladet och Idun själfmant, hon erbjöd en af sina badtimmar; och till slut bjöd hon på elfvakaffe.

Fröken Adamson var artig, men reserverad. Men fru Carlson godkände af princip aldrig reservation på landet. För öfrigt såg hon den knappast, upptagen som hon var af sitt feberlifliga intresse.

Hennes misstänksamma ögon studerade fröken Adamsons ansikte och spårade af instinkt under den blomstrande hyn och de klara ögonens hälsa ett skymtande drag: den dolda skälfningsen af hennes arbetes nervspänning.

Hvar var då den tillvaros lugn, som hon haft så lifligt intryck af? Fru Carlson såg vidare, att fröken Adamsons ljusa hår var betydligt gråsprängdt vid tinningarne, det var bekymmer. Hennes sätt var reserveradt. Naturligtvis: hon var ogift, hälften af kvinnans fulla, hela lifserfarenhet var henne förborgad och hon hade inga samtalsämnen.

Fru Carlson hade med ens eröfrat sin granne bild ur de öfverdrifna föreställningarnas värld; men hon nöjde sig ej därmed. Halft omedvetet förvandlade hon så småningom fröken Adamsons lefnad till en oafbruten kedja af olyckor och gråväder, allt under det hon uppdrog en parallell mellan hennes och sitt eget öde. Hon tog fram allt, skärskådade och jämförde sina upplysningar, drog slutsatser och satte slutligen upp alltsammans under rubrikerna »Gift» och »Ogift» som två långa additionstal, där addenderna »Barnen» och »Friheten», »Mannen» och »Ensamheten» ibland kunde uppväga hvarandra, allt beroende på hennes sinnesstämning. Hon kunde ändå få en större summa på additionstalets »Gift» med tillhjälp af »Anseende» och »Familjemyndighet», men när i svarta ögonblick »Östörd hvila» och »Jag själf» kommo med i räkningen, blefvo båda summorna lika. Då stod hon där igen.

Oftast blef dock facit som hon ville. I synnerhet när hon fått reda på fröken Adamsons mörka framtidsutsikter: hon var lärarinna i en privatskola och hade ej pensionens ringa, men säkra stöd. Äfven om hon med ett sparsamt lif kunde lägga af något, så var det ej mer, än att det vid första oväntade sjukdomsknäck kanske kunde stryka med! Naturligtvis hade hon hjälpt till att försörja sin far också! Och det tog!

»Tänk, så ensam! Tänk, så liten lön, och så ingenting att luta sitt hufvud emot, när hon blef gammal och trött!»

Den veckan, fru Carlson gjorde denna upptäckt, kom elfvakaffet mycket ofta.

Men därvid var det nära, att fru Carlson gjort ett missgrepp. Hennes intresse hade fått en bismak af medlidande, som sken igenom. Hon glömde af sig i glädjen öfver sin ändrade uppfattning af fröken Adamson.

Följden blef, att fröken Adamson höll på att glida bort igen. Hon insåg inte eller ville kanske icke inse det sorgliga i sitt öde och dolde ett visst motstånd under sin passivitet. Efter elfvakaffet återvände hon till sin hängmatta och sina böcker. Hon tycktes ej ha den ringaste blick för familjelyckan i andra villan.

Detta verkade på fru Carlson som en elektrisk stöt.

Hennes rygg blef ett enda svidande ondt och hon låg en hel torsdag på sin veranda och vred sig i plågor och svarta tankar.

Hon, som inbillat sig, att den där hängmattatillvaron var något så fullkomligt, hade

NODVÄNDIGHETSARTIKEL

för verkstäder, fabriker, bruk, fartyg, landtegen-
domar, landsställen och privata familjer:

Wilh. Beckers Samaritlådor,

rikligt försedda med förbandsartiklar och verk-
samma antiseptiska sårmedel,

prydliga och omsorgsfullt arbetade af stark,
bonad ek, ej såsom andra i handeln förekom-
mande af kartong eller bleckplåt, som visat
sig bräckliga och mindre ändamålsenliga,
praktiskt inredda med skilda fack och afdel-
ningar, där de olika artiklarne hafva sina be-
stämda platser,

försäljas i 4 skilda storlekar med olika konstruk-
tioner till respektive Kr. 6:—, 12:—, 30:— och
35:—. Illustrerad prospekt sändes franco på
begäran. Wilh. Becker, Kongl. Hofleveran-
tör, 5 Malmorgsgatan, Stockholm.

misstagit sig. Men det var henne icke nog. Sedan skulle hon dö och fröken Adamson skulle skicka krans och säga: »Ja, Herre Gud, sju barn och en klen kropp och så dö vid unga år, stackare, stackare!»

Dessförinnan — nej, hon skulle triumfera!
»Jag, fru Carlson!»

Hon, med sin flämtande lifslåga, med stök och bekymmer och barnskrik — just hon — till tack för de pinande tvifvel, dem fröken Adamson skickat henne till ständigt sällskap. Hon mindes dem plötsligt nu i sin svidande värk.

»Hon skall se!»

Fru Carlson repade sig och begaf sig ut på nya fälttåg. Hon skickade småbarnen med budskap och ärenden till frökens villa och de dröjde gärna kvar och väckte intresse genom sitt frimodiga behag och sina näpna fasoner.

Fru Carlson log.

Nästa vecka fick fröken Adamson beundra de fyra minsta, medan de sofv.

Sängkammaren var svagt upplyst af ett fladdrande sken, som spreds från ljuset på en stol vid kommoden, där en tillfällig oordning rådde efter kvällstoalletten. Rullgardinen, till hälften nedfälld, fördes fram och tillbaka af nattvinden; i luften kändes den rena, sunda lukten af friska barn och nymangladt linne och genom rummets tystnad fördes de svaga ljud-
vågorna af fyra sofvande barns andedräkt, Fröken Adamson, som endast gjort bekantskap med det uppväxande släktet på skolbänken, kände en fläkt af helig, okänd poesi strömma emot sig och gick därifrån med ett nytt uttryck i sitt ansikte.

Fru Carlson log.

»Hon har sett!»

*

Fältet var beredt. Fru Carlson kände, att triumfens ögonblick var kommet. »Barnen» var den största addenden. De voro det kraftigaste vapnet och på samma gång den största skölden. Deras omedvetenhets makt skulle skylta henne — och hennes triumf. — Fru Carlson dukade det angenämaste elfvakaffe hon kunde påminna sig, utan att veta af, att hon ej detta ögonblick var en syndig varelse.

Vid andra koppen fick hon en lämplig inledning. Treåringen, som var älsklig och intagande, kom med tårar i ögonen och hickade af snyftningar, »ty bollen hade hoppat i vattentunnan och hade nog drunknat, för så hade det gått med kycklingen, som Svante i går ville lära simma i just den tunnans...»

Så fick fru Carlson tillfälle till förmaning, förklaring och tröst.

»Se, det är det käraste, man har, det här,» sade hon och visade leende den lilla.

»Hm!»

»Visst det, ja, och som man får arbeta för dem! Men när de bli stora, så får väl jag också ligga i hängmatta. Besvärliga är de

också och rent och helt varar inte från elfva till midda'n och tysta är de bara, när de sofver, och jag hinner inte mer än se efter, att de inte gör alltför stora galenskaper — men jag har dem ändå, gudskelof,» och treåringen släpptes lös med en kyss och en pepparkaka i greppet.

»Fru Carlson är visst mycket fäst vid barnen?»

»Oh, ja, det kan ingen rätt fatta och förstå, som inte själf är gift och har barn.»

Fröken Adamson blef rakare och såg helt egendomlig ut. Hvad var meningen? Fru Carlson såg rörelsen — det var triumfen! Ändtligen skådade hon grannens Akilleshäl, hon hade anat rätt! Och hon fortsatte: »Jag trodde aldrig som flicka, att jag skulle kunna tycka om barn, ej ens mina egna, om jag någon gång skulle få några. Men det kan man ju inte sätta sig in i, när man ej har hunnit så långt . . . Man blir så annorlunda med år och äktenskap; mycket, som förr var fördel, mister sitt värde . . . man lär känna lugnet . . . ja, ack ja! Det ä' så mycket, så — ja, fröken får väl själf se en gång . . .» Dubbel triumf! Fröken Adamson hade blifvit rakare och egendomligare, ty hon hade aldrig haft någon friare och visste med sig själf, att där stod skrifvet på henne, att ingen stod att få och hon kände en förargelse, den hon ej kunde värja sig för och ej ville erkänna vara besläktad med räfvens öfver rönnbären.

Och hon reste sig. »Ne-ej, jag tror jag betackar mig,» sade hon torrt. »Och nu får jag tacka för kaffet och gå tillbaks till mitt — i hängmattan.»

*

Grannarnas bekantskap har på sista tiden aftagit. Elfvakaffet är ej mer dukadt för två och fröken Adamson ägnar sig helt och hållet åt sin nyligen anlända kvinnliga släkting Fru Carlsons ryggrämpor ha återkommit och friden i hennes själ är allt emellanåt rubbad. Hon vet ej, huruvida hon skall anteckna en seger eller ett nederlag. Hon sitter på verandan, omgifven af de sex och ser på den hvita gardinen, som fladdrar midtemot. Hon är mer benägen att tro på nederlaget. Hon vredgas på ödet, som icke unnade henne en liten triumf, och fröken Adamson är i sin nya tillbakadragenhet och själf tillräcklighet gåtorikare än någonsin.

Men en dag fick fru Carlson en liten uppigging. Hon hämtade sin man vid båten och kom arm i arm med honom förbi fröken Adamsons hängmatta. Och när de gått förbi, måste fru Carlson vända sig halft om för att ta bort en liten fjäder från sin mans öfverrocksrygg. Då såg hon fröken Adamsons ögon, som lyste efter dem genom hängmattans mörkor . . .

Fru Carlsons lugn återvände delvis.

Kvartals- och halfårsprenumeranter

torde godhetsfullt beakta, att ny prenumeration nu omedelbart måste verkställas, på det att intet afbrott i tidningens regelbundna expedition må äga rum. Halfårsprenumeranter juli—december erinras jämväl om den fördel, som beredes dem, i det de för det låga priset 3 kronor också erhålla *Iduns i litterärt och konstnärligt hänseende utomordentligt intressanta julnummer*. Prenumerera därför utan uppskof!

Dagmar Eriksén foto.

CARL ARVID KLINGSPOR.

NYLIGEN afled å Näsby i Bogsta socken i Södermanland riksheraldikern, majoren i armén, preussiske friherren Carl Arvid Klingspor af blodförgiftning. Den nu afidne var född den 30 mars 1829 på egendomen Säby i Södermanland. Föräldrarna voro öfverstelöjtnanten Carl Gustaf Klingspor och Aurora Johanna Posse.

Efter slutade studier vid Karlberg utnämndes greve Klingspor 1850 till underlöjtnant vid lifregementets dragonkår, befordrades 1857 till löjtnant och blef ryttmästare och skvadronchef 1864 och major i armén 1881.

Men liflig håg för historiska och genealogiska forskningar, sammanbragte han under en följd af år, ur offentliga och enskilda arkiv, familjebibliotek och sedan tryckta arbeten högst betydliga samlingar, särdeles i hvad som rör den svenska adelns historia. Vid Upplands fornminnesförenings stiftelse 1869, utsedd till dennessekreterare, har han i arkeologiskt

hänseende undersökt en betydlig del af Uppland och framlagt frukterna af sina forskningar i den af honom utgifna »Upplands fornminnesförenings tidskrift.» Af andra arbeten han utgifvit, må här endast i korthet erinras om »Sveriges Ridderskap och Adelsmän», »Sveriges Adel under 1600—1700-talen.» Den med sköldebref förlänade, men ej å riddarhuset introducerade svenska adelns ättartaflor», »Svensk heraldik» m. fl. I följd af sina förtjänster i detta hänseende blef han år 1873 ledamot af K. Samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia och utnämndes till riksheraldiker 1880.

Gift sedan 1857 med Hedda Lilliestråle, sörjes han närmast af maka, en son, löjtnant i Svea lifgardes reserv, och en dotter, gift med kaptenen vid Första Lifgrenadjärregementet, Ridderborg, samt barnbarn.

Det här meddelade porträttet af den afidne märkesmannen är taget för helt kort tid sedan eller omedelbart före det olycksdigra sjukdomsfallet.

UR DAGSKRÖNIKAN.

HELLSINGBORGSUTSTÄLLNINGEN har redan hunnit blifva populär och torde komma att räknas till sommarens stora händelser i vårt land. Massor af besökande frekventera dagligen den vackra platån kring Kärnan, där utställningsområdet är beläget, och ej minst våra vänner danskarne synas finna behag i en tur till Helsingborg, som nu i högsommartid är mera strålande än vanligt, där det i fannan på en rikt idyllisk natur speglar sig i Öresunds vågor.

Som komplettering till de i förra numret meddelade utställningsbilderna, bjuda vi i dag ett par totalvyer från utställningsområdet, visande de olika hallarnas och paviljongernas lägen. I den större bilden synes bland annat till vänster maskinhallen, medan den mindre återger industrihallen samt konsthallen, hvilken senare skyntar fram mellan träden i vänstra hörnet. —

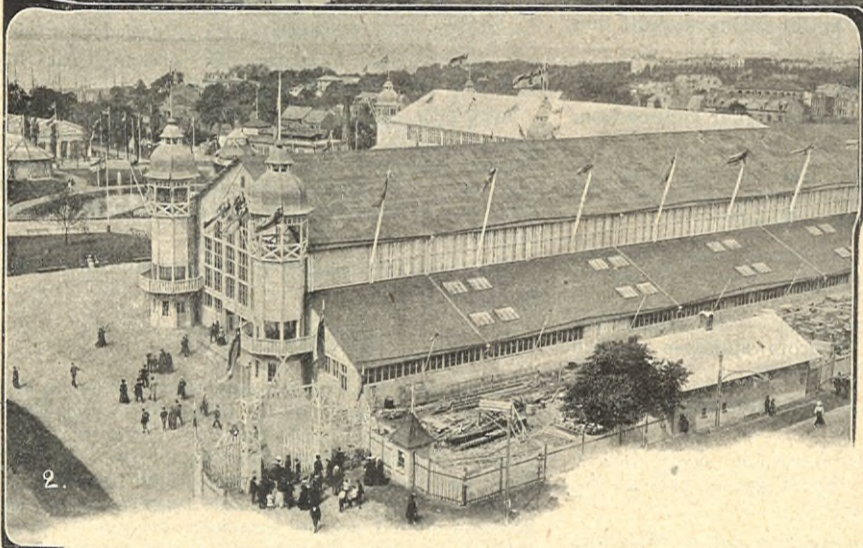
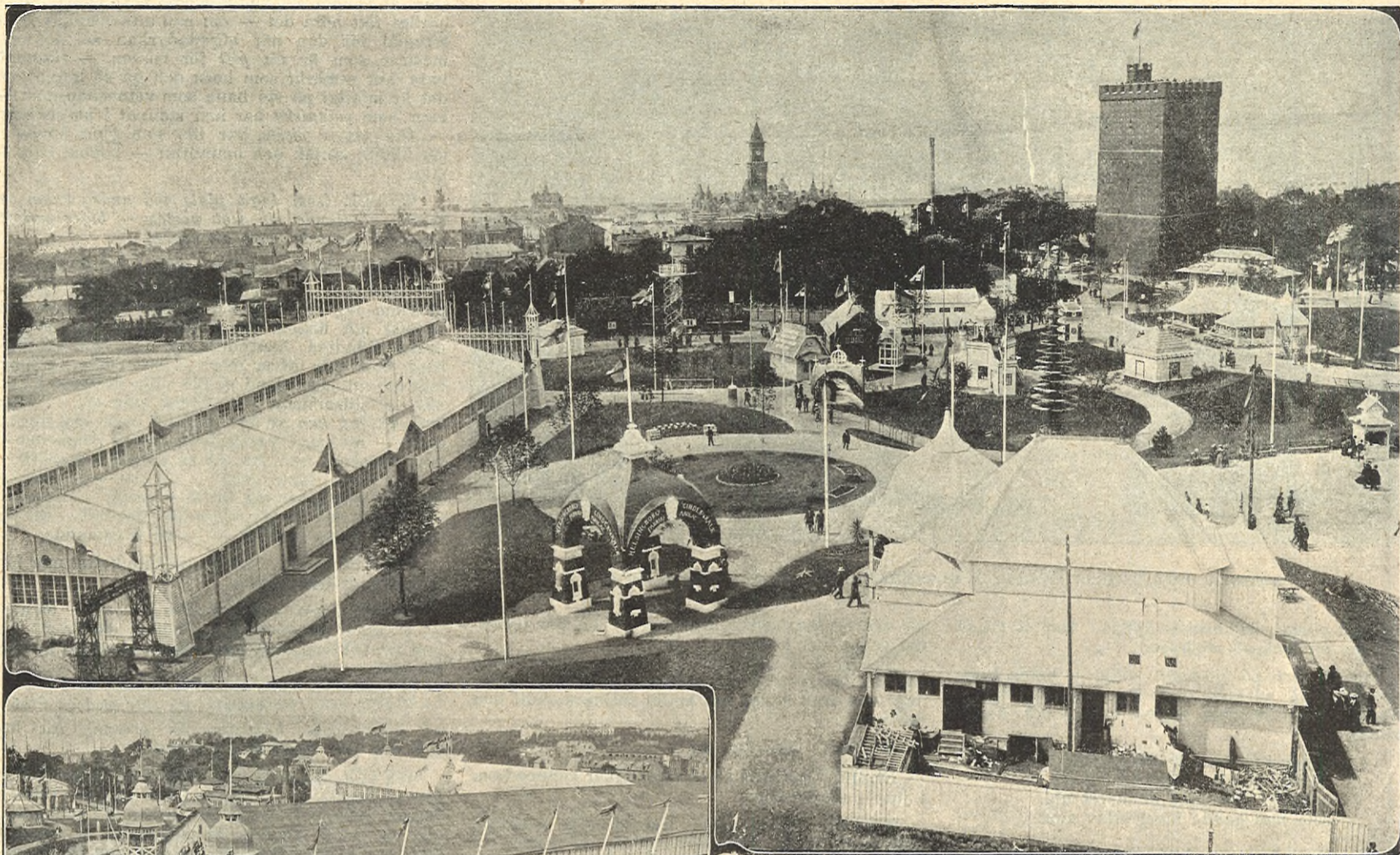
Å annat ställe i dagens nummer återfinna våra läsare dels en bildserie från det nyss afhållna svensk-danska studentmötet i Helsingborg, dels ett tretal i pressläggningensminuten anlända vyer från jubileumsutställningen i Karlstad.

*

TURISTFÄRDERNA till höga nordens tråda från och med i sommar in i ett nytt betydelsefullt skede med det nya expreståget »Lappland Express», som fredagen i förra veckan gjorde sin första tur från Stockholm, hvartill ett antal representanter för hufvudstadspressen voro inbjudna att medfölja.

GREVE KLINGSPORS ARBETSNUM Å NÄSBY. DAGMAR ERIKSÉN FOTO.

HELSINGBORGS-
UTSTÄLLNINGEN.

1. TOTALVY AF UT-
STÄLLNINGSFÄLTET
MED MASKINHALLEN
TILL VÄNSTER.

2. INDUSTRIHALLEN.
EMIL BRUNO FOTO.

Under det att hon går och styr, smågnolar hon melodien till Ingerid Sletten för sig själf.
(Otåligt.) Jag begriper inte att den där melodien upphörligt skall ljuda i mina öron i dag — (går fram till fönstret på högra väggen och ser tankfullt ut).

INGENIÖR WEYLÉ (kommer in från trädgården, stannar ett ögonblick i dörren).

Så festligt här ser ut! Goddag, fröken Elsie! Eller — är det inte? — (Elsie vänder sig om) Jo visst är det ni! Jag höll på att inte känna igen er — eller kanske snarare tro mig genom någon sorts trolleri försatt åtta år tillbaka i tiden. (De skaka hand.) Just så där såg ni ut den majmorgon jag gjorde mitt inträde här i huset —

ELSIE (med ett litet leende). Och så påstår ni på samma gång att ni höll på att inte känna igen mig. — Det kan just inte tagas som någon artighet, ingenjör Weyle!

WEYLE. Näja — lite äldre har ni väl blifvit på åtta år, ni som andra, fröken Elsie, ehuru jag i dag nästan är frestad att tro att det egentligen sitter i kläderna — och i ert väsen, sista året i synnerhet. Ni ser så förunderligt ung ut i den där dräkten och med lockarna fria.

ELSIE (tar om lockarna). Asch ja! Det är egentligen dumheter det här, men det är fasters idé: en liten komedi till Torstens ära, ser ni — han kommer hem i dag för att fira farbrors födelsedag och faster är visst rädd, att jag inte skall vara nog ung och vacker.

WEYLE (studsande). Torsten? Kommer han hem i dag? — Jag trodde inte han ämnade sig hem förr än i jul — till bröllopet — det var ju sagdt så?

ELSIE (sysslade med blommorna på bordet). Ja, det var så — och både faster och jag blefvo mycket förvånade öfver telegrammet i morse.

(Båda tiga. Elsie fortsätter att ordna i rummet hvar under hon åter gnolar på melodien till Ingerid Sletten.)

WEYLE (som slagit sig ned vid fönstret till höger). Hvad är det för en melodi ni sjunger på, fröken Elsie?

ELSIE. Åh, det är Ingerid Sletten, som jag omöjligt kan få ur hufvudet i dag. — Den har förföljt mig ända se'n i morse. — Ni vet, visan om henne, som i afvaktan på en brudgum gömde »sin lille hue af farvet uld», tills malen hade fört den till sista träden —

WEYLE. Jaså den — Björnsons? — Vill ni bli den kvitt, så sjung ett par verser af den ordent-

KÄRLEKENS GÅFVA. SKÅDESPEL I EN AKT, MED EN TABLÅ, AF EYVOR STEN.

PERSONER:

BRUKSPATRON HEIJBERG.
EBBA, hans hustru.
TORSTEN, deras son, docent i filologi och egyptologi i Uppsala.
ELSIE HEIJBERG, deras fosterdotter och brukspatronens brorsdotter, förlofvad med Torsten.
INGENIÖR WEYLÉ.
MOSTER MINA } fru Heijbergs systrar.
MOSTER DINA }
EN TJÄNARINNA.

Handlingen försiggår på ett bruk i Värmland.

Scenen föreställer en stor trädgårdssal. I fonden 2 fönster och däremellan ett par öppna dörrar vettande utåt en veranda med utsikt öfver en gammal vacker trädgård, som sluttar ned emot stranden af en ganska vidsträckt sjö med höga, skogiga stränder. I högra hörnet af salen ett pianino med en stor palm bakom och på högra väggen ett fönster med blomsterställning och ett par bekväma korgstolar. — På vänstra väggen dörr inåt ett annat rum. — Soffa, små bord och stolar; alla möbler af korg med kuddar och öfverkast. Midt på golvet ett aflångt festligt dukadt bord för 7 personer. Det är en middag i början af augusti.

ELSIE (kommer utifrån trädgården med ett fång blommor, som hon börjar ordna på bordet, isynnerhet kring husfaderns plats, samt i ställ här och hvar i rummet. Hon är hvitklädd, och bär det lockiga håret utslaget och sammanhållet af ett par rosor.

Färden blef en lika angenäm som intressant resa genom öfre Norrlands och det nordliga Norges storslagna natur; och ej minst lockande är resans slutpunkt, Narvik vid Ofotenfjorden, där ångare fortskaffa turisterna vidare mot ännu sällsammare nejder.

Det nya tåget — i parentes ett sannskyldigt lyx-tåg — afgår från Stockholms centralstation hvarje fredags eftermiddag, och framkommer till ändpunkten Narvik efter 48 timmars färd. För att sprida kännedom om den nya routen har järnvägsstyrelsen låtit utgifva ett litet pryddigt illustrerad häfte, upptagande tågturer och anslutning till andra linier.

*

SVENSKA FOLKDANSENS vänner har nyligen under ett par aftnar uppträdt på Folkemuseet å Bygdö invid Kristiania och rönt stor framgång med sina prestationer, hvilka, enligt de norska tidningarnas uttalanden, karaktäriseras af mera ljus och glädje än de norska danserna, som till gengäld besitta mycket mera af svällande kraft än de svenska. — Vi meddela i dagsnumret en grupp-bild af vårt svenska dansgarde, tagen å Holmenkollen, där normännen gäfvit en mycket animerad festmiddag för de svenska gästerna.

GLÖM EJ

Jubileumsfondens sparbössor!

SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER Å HOLMENKOLLEN. N. SKARPMOEN FOTO.

ligt vid pianot, det brukar hjälpa. Har ni tid, så blir jag en tacksam åhörare.

ELSIE (ser på klockan). Åhjo — båten kommer inte på en halftimme än — (sätter sig vid pianot. Står tankfullt några ackord och börjar sedan).

Ingerid Sletten af Sillegjord havde hverken sølv eller guld, men en liden hue af farvet uld, som hun havde faaet udav mor.

En liden hue af farvet uld havde hverken stads eller foer, men fattigt minde om far og mor, der skimred langt mere end guld.

(Fortsætter liksom tagen af orden att för sig själf läsa upp de två följande verserna).

Hun gemte huen i tyve aar —
maatte ikke slide den ud!
saa bærer jeg den saa glad som brud,
naar jeg for Vorherre staar.

Hun gemte huen i trediva aar —
maatte ikke skæmme den ud —
saa bærer jeg den saa glad som brud,
naar jeg for Vorherre staar!

WEYLE. Hvarför sjunger ni inte? Den är vacker.

ELSIE (utan att scara, sjunger).

Hun gemte huen i firti aar —
hugsed endnu på sin mor —
»Wessle min hue, forvisst jeg tror
vi aldrig for alteret staar».

Hun ganger for kisten att tage den —
hjørtet var så stort derved —
hun leder sig frem till dens gamle sted —
— da var der ej traad igen —

(slår några ackord och låter händerna sjunka. Det är tyst en minut).

WEYLE. — Den där blir man då inte glad af. Hur har den just i dag kommit för er?

ELSIE (i samma ställning, lågt, mera som för sig själf). Det är kanske inte så underligt.

WEYLE (tiger ett ögonblick, mildt). Hvad menar ni, fröken Elsie?

ELSIE (reser sig hastigt). Åh, just ingenting. — Jag är bara lite nervös — (ser med ett gäckande leende på honom). Det är ju helt förklarligt för en fästmo, som oförmodadt får veta att hon inom några timmar kan vänta sin fästman — eller hur?

WEYLE (ser allvarsamt på henne). Det är något i vägen, fröken Elsie! Vi äro för gamla bekanta och känna hvarandra för väl för att ni skall kunna föra mig bakom ljuset. — Ni har inte sagt mig hela skälet till Torstens hemkomst.

ELSIE (med ett kort skratt). Har jag inte? — Jag har sagt er precis så mycket som jag själf vet.

WEYLE. Ja, men inte hvad ni tror! Det är inte likt Torsten att göra en så dyr resa bara för

att fira en födelsedag, när han för ett par månader sedan var hemma.

ELSIE (som gått fram till verandadörren, lutar sig mot dörrposten och stirrar tankfullt ut, lågt). Jag tror inte heller det är för farbrors skull han kommer.

WEYLE. Hvarför då?

ELSIE. Därför att han inte tänker komma hem i jul — till bröllopet.

WEYLE (utbrytande). Det är inte möjligt!! (Betvingar sig; då Elsie förvånad ser på honom —) Eller hvad menar ni, fröken Elsie?

ELSIE (som intagit sin förra ställning, bittert). Att det varit möjligt en gång förr — för ett år sedan —

WEYLE (tiger ett ögonblick). — Ja, men då var det ändå något skäl: farbrors sjukdom — och att ni så väl behöfdes härhemma.

ELSIE. Åhja — skäl kan man alltid hitta — när man vill.

WEYLE. Nu ser ni bestämdt skeft, fröken Elsie — och orättvist — Hvad ger er rätt att tro så — så illa om Torsten?

ELSIE. Illa? — Jag vet inte det — Han kan ju ha intressen, som väga mer än det egna hemmet — och det vet han ju dessutom att han har när han behagar — han är så — säker.

WEYLE (häftigt, i det han stiger upp och börjar gå fram och tillbaka). Ja, det är just det! — han går där så upprörande säker och trygg i medvetandet af att bara han i nåder räcker ut sin hand så —

ELSIE (vänder sig åter hastigt och ser på honom som om en obestämd ängslande aning plötsligt gripit henne — osäkert). Men — ingenjör Weyle —

WEYLE (möter en sekund hennes blick. Går åter fram till fönstret och ser under tystnad ut däri-genom. Lågt). Jag ber er förlåta min häftighet, fröken Elsie. Jag har ju inte den ringaste rätt att lägga mig i detta.

ELSIE (ser fortfarande på honom. Sakta). Ni åberopade er nyss på vår gamla vänskap. — Jag har inte råd att vara af med den — jag är — för ensam.

WEYLE (vänder sig hastigt och går med utsträckta händer mot henne; varmt). Nej, fröken Elsie — ni är inte heller af med den! Ni har den så fullt och helt som någonsin — så visst som jag är glad och stolt att ni behöfver den!

ELSIE (besvarar lugnad hans handtryckning — med ett litet leende). Men ni får inte missbruka den genom att tala illa om min fästman.

WEYLE (till hälften skämtande). Ja, det beror på det. — Jag får väl försöka. — Men Torsten har ibland en viss förmåga att bringa en fattig syndig människa ur jämnvikten — han är så — så — utmärkt — och det är väl det min fåfänga inte tål vid, kan jag tro.

ELSIE (ser under några ögonblicks tystnad allvarligt och tankfullt framför sig, talar sedan sakta och afbrutet liksom för sig själf). — Det är synd om Torsten. — Det kunde ha blifvit något

stort af honom, om han inte från barndomen upphörligt fått höra det — om han inte ständigt varit föremål för den här afgudadyrkan af mor och mostrar, som är ett gift för honom. — Han må vara hur utmärkt som helst och gå så långt som det är möjligt på sin bana som vetenskapsman — men som människa har han stannat i utveckling. — Om faster visste, hur illa hon gjort honom i sin blinda kärlek och beundran — honom och — mig.

WEYLE (som tagit plats vid andra sidan om dörren, stödjande sig mot posten — böjer medgifvande på hufvudet utan att svara).

ELSIE (plötsligt upprörd, pressar händerna hårdt mot hvarandra). — Åh, detta att alltid höra, hur tacksam jag bör vara för att han bland alla, som kunnat stå honom till buds, utvalt just mig — dessa ständiga häntydningar om, hur oändligt högt han står öfver mig —! Det reser sig inom mig så, att jag ibland skulle vilja protestera mot allt — alltsamman — rättvist eller ej! — Säg dem att jag kan ge lika mycket igen som jag tar emot — att jag i verkligheten gifvit långt mer — min ungdom, min tro på så oändligt mycket — — det bästa inom mig — — Ja — så mycket har jag gifvit, att jag nu är — fattig — (ser mörkt på Weyle) och så långt har jag kommit — att jag talar om detta med er — — en främmande.

WEYLE (mildt). Så har ni inte kallat mig förut i dag, fröken Elsie.

ELSIE (bittert utan att höra honom) — så hård — så utan hänsyn har jag blifvit, därför att jag inte hör till dem, som kunna lefva af stenar i stället för bröd.

(I detsamma höres ångbåten blåsa.)

ELSIE (far tillsamman och slår med en åtbörd af förskräckelse händerna för öronen). Åh, hur ska' det bli! Hvad ska' jag göra!

WEYLE (upprörd, men behärskad, lägger handen lätt på hennes arm.) Gå ned och möt er fästman, fröken Elsie, och var sedan sann mot både honom och er själf! Torsten är högsinnad — och han kan — han skall förstå er, om han blott får ögonen öppna.

ELSIE (ser ångestfullt på honom). Åh — men ni vet inte. . . .

ANDRA SCENEN.

FRU HEIJBERG (kommer brådslande in från dörren till vänster). Är du inte redan i väg, Elsie? Nu blåste båten! (Går fram och rättar på hennes dräkt). Du är så blek, kära barn! (med en leende blick på Weyle) — lite altererad helt naturligt! Ni vet ju att Torsten oförmodadt telgraferat, att han kommer hem i dag — den käre gossen — så där ja! Gå nu, och välkomna tillbaka så fort ni kunna. — Pappa anar ingenting!

ELSIE (tar sin hatt, som ligger på ett bord bredvid soffan och går med en tyst hälsning).

FRU HEIJBERG (ser efter henne). Den här öfverraskningen har riktigt tagit henne, och lite orolig är hon nog, hon som jag, öfver hvad egentliga anledningen till Torstens hemkomst kan vara. Pappas födelsedag kan ju visst vara ett skäl, och då därtill kommer att det ju också är Torstens och Elsies förlofnings- eller rättare eklateringsdag — ty förlovade voro de ju redan, när ni först kom hit på våren — så är det ju möjligt att längtan gripit honom — men — (skakar på hufvudet) jag undrar ändå — — apropos Elsie, så tycker inte ni också, ingenjör Weyle, att hon på något sätt blifvit förändrad.

WEYLE (undvikande). Kanske lite allvarsammare.

FRU HEIJBERG. Jag skulle snarare vilja säga att hon blifvit myckfull — ty hon är ena stunden lika liflig och upprymd som hon den andra är nedstämd — och det daterar sig aldeles uppenbart från förra året, då bröllopet sköts upp på grund af att Torsten, som först antog kallelse till det där lektoratet i Stockholm — ni minns — vid närmare eftersinnande afsade sig det, då han önskade att ytterligare ett år eller par stöddes åt ägna sig åt sin vetenskap för att sedan kunna dokumentera sig som den främste på det området. — Och dessutom behöfdes ju Elsie verkligen härhemma under pappas sjukdom, så det var ju också ett skäl. — Emellertid såg hon inte saken så — inte i stort, som hon borde gjort — utan från sin egen, nog lite tränga och — egoistiska synpunkt. — Och nu ängslar mig verkligen emellanåt den här ojämnheten hos henne — för Torstens skull, ty är det någon, som behöfver en hustru med ett mildt, jämnt lynne, är det just han. Trött som han ju måste bli af sitt ansträngande

tankearbete, får hans omgifning lof att vara den mest — jag skulle vilja säga *hvilande* och harmoniska. — En hustru får ju alltid ändå lof att offra sig helt — tankar, tycken och intressen — men för hustrun till en *sådan* man som Torsten, med hans sällsynta begåfning och karaktär — *s-ä-l-l-s-y-n-t-a* — det må jag säga, så hans mor jag är — bör det vara en stolthet och en glädje att offra sig — att helt gå upp i sin make, och det är *det* jag är rädd att Elsie inte fullt inser. — Ja, jag talar så öppet med er, ingenjör Weyle, men ni är ju en så gammal god vän till oss, att jag *kan* göra det utan att bli missförstådd? (*Weyle bugar sig tyst.*)

FRU HEIJBERG. Se, jag skall säga att i den här saken förstå pappa och jag hvarann inte riktigt. — Han är nu en gång så svag för Elsie — nästan lika svag som han skyller mig att vara för Torsten, men det är väl också skillnad, så söt och bra, *verkligen* söt och bra Elsie än kan vara.

(*Tystnad ett ögonblick. Fortsätter därpå, under det att Weyle tigande leker med sin klockkedja.*)

FRU HEIJBERG. Jag tycker med ett ord, att det är en viss egoism hos Elsie, som jag med förvåning lagt märke till sista året. — Bara det sätt hvarpå hon fordrar bref af honom och att hans bref utslutande skola vara skrifna för henne, och inte som ju rätt ofta händer — till oss gemensamt, fast i hennes namn. — Och det är ju dock en solklar sak att för en vetenskapsman som Torsten *måste* alla andra intressen vika, när det gäller hans vetenskap — det *borde* Elsie förstå! Han *kan* inte ha tid att som en annan vanlig ung man sköta sin fästmanskorrespondens — man *får* inte begära det af honom.

WEYLE (*med för fru Heijberg omärklig ironi*). Nej, naturligtvis inte.

FRU HEIJBERG. Ja se där! Har jag inte rätt?

(*Torsten, Elsie, Tante Mina och Tante Dina blifva synliga i trädgården.*)

FRU HEIJBERG. Men här ha' vi dem ju! (*Innan hon går emot dem, ger hon Weyle en betydelsefull blick, i det hon lägger fingret på läpparna. Går emot dem på verandan.*) Ah, min käre, älskade gosse, så roligt! Och så oförmodadt!

TORSTEN. Goddag, lilla mor! Ja det var verkligen nästan lika oförmodadt för mig som för er att jag kom hem i dag — jag skall sedan förklara det — (*med armen om moderns lif räcker han handen åt Weyle.*) Goddag, Weyle! Hur lefver världen med dig?

WEYLE. Tack, bra du! Välkommen hem!

(*Mostrarna, som under tiden ur en medhafd korg plockat upp en tårta och ett fat utsökta päron, hvilket allt de placerat på hedersplatsen vid bordet, hälsa nu på fru Heijberg.*)

MOSTER DINA. Vi mötte Elsie på vägen till båten och hörde den stora nyheten om Torstens hemkomst och så följde vi ner med och mötte honom.

MOSTER MINA. Ja, kära du, så roligt att han kom hem — inte minst för lilla fästmon! (*Klappar Elsie, som förut tagit af sig hatten och sysslut litet vid bordet, men nu sluter sig till dem.*) Så fin man också gjort sig i dag — rosor i både hår och skärp — kunde vara lite mer på kinden bara!

(Forts.)

EINAR MELLING. EN BLIND MUSIKER.

ME^D ANLEDNING AF det femte nordiska mötet för abnormsaken, som skall äga rum i Stockholm den 6—10 juli, kommer omkring den tiden en ung blindfödd norsk pianist, Einar Melling, att låta höra sig på en konsert i Vetenskapsakademien.

Hvem är Einar Melling? frågar sig helt naturligt vår publik, för hvilken den unge konstnären tills dato torde vara i det allra närmaste obekant.

Svaret inrymmer en hel lifshistoria, lika märklig som rörande, historien om den föräldralöse, blinde, fattige gossen, hvars begåfning öfvervinner alla hinder, så att han nu vågar uppträda offentligt med kraf på den

EINAR MELLING.

respekt, som hvarje verklig konstnär har rätt att begära.

Början af hans lif tedde sig så tröstlös som väl möjligt: ett stackars litet barn, hvars moder tre veckor efter gossens födelse for till Amerika, utan att sedermera ha låtit sig afhöra. Faderns namn är obekant. Barnet blef emellertid utackorderadt till ett fattigt fiskarfolk på en plats, Mellingen, ute bland skären i Bergens amt — en fattig och undangömd trakt, hvarifrån ingen stig syntes leda upp mot konstnärnsbanan. Framtiden tedde sig så mycket hopplösare, som barnet visade sig totalt sakna synförmågan. Och dock har det oförmodade skett. Den öfvergifne, föräldralöse och blindfödde gossen, som till sitt nionde år stultade omkring vid det lilla fiskläget ute bland skären eller hjälpte till med något lättare arbete i båten — han står nu vid 22 års ålder som en lofvande konstnär, erkänd både som komponist och utöfvande musiker.

Så underligt kan det gå. Nio år gammal, intogs Einar Melling för Bergens skolstyrelses räkning vid det nordenfjeldske blindinstitutet — det var alltså hans blindhet, med andra ord hans olyckliga lyte, som ledde honom på vägen. Han säger nu själf efteråt att om han haft valet mellan synförmågan och musiken (konstnärnsbegåfningen), skulle han valt den senare.

I 8 år var han blindinstitutets elev och hans ovanliga musikaliska anlag, som man strax hade observerat, utvecklade sig där allt mer. Tolf år gammal spelade han orgel under gudstjänsten till allas belåtenhet, säger hans dåvarande lärare. Så kom han till Kristiania som frielev vid därvarande musikkonservatorium, där han stannade två år. Han kan förete de vackraste vitsord från konservatoriets direktör, Lindemann. Från Kristiania gick vägen för den blinde konstnären till Leipzigkonservatoriet med de bästa rekommendationer från Edvard Grieg. Hans lärare i Leipzig ha yttrat, att hans tekniska och musikaliska begåfning tillika med hans flit designera honom att nå höga mål.

Här är alltså en begåfning att taga vara på och hjälpa vidare på den musikaliska konstens väg, som trampas af så många, men af hvilka blott ett fåtal äger de sanna konstnärliga förutsättningarna.

Att döma af de samstämmigt lofprisande recensioner, som varit synliga i ett antal norska och svenska tidningar med anledning af hr M:s offentliga uppträdanden vid konserter i Bergen, Kristiania och Göteborg, synes den blinde musikern redan vara en högst betydande konstnär, hvars bekantskap det torde bli intressant för vår publik att göra.

KLÅFINGRIGHET.

S^{OMMAREN} är inne, utflykternas tid framför andra, och Per och Pål, Mina, Hilda, Lisa, ungdom och äldre människor bege sig af på sina turer, bestiga fjäll och besöka ödekyrkor, dröja i utsiktstorn och beskåda minnesrika platser. Allt detta är naturligtvis händelser af vikt, åtminstone för vederbörande själfva och deras anhöriga, och böra ju gifvetvis på något eller några sätt bekantgöras. Nu hemställes vänligen till alla resenärer: skulle det icke kunna vara tillräckligt, om detta skedde på brefkort och i uppsatser till vänner och fränder eller eljes spriddes genom tungans bemedling, men *icke* som nu i stor utsträckning sker genom ristande af edra runor på de platser, ni besöka. Skrifkunnigheten är mycket stor i Sverige, det får man icke minst erfarenhet af vid besök på platser, som på något sätt äro märkliga i natur- eller kulturhänseende. Är t. ex. ett utsiktstorn uppfördt till allmänhetens nöje och nytta, en ruin öppen eller parker och anläggningar tillgängliga, visar den sin erkänsla genom att öfverallt, där möjlighet finns, klättra namnteckningar eller mer eller mindre enfaldiga utrop och ramsor. *Måste* Per och Pål och alla öfriga, som besöka en gammal kyrka, som kronan af nöjet veta, att deras namn i suddig blyertsskrift finnas på muren, och är det alldeles nödvändigt, att när inför en härlig utsikt minnet af en älskad vän, något som ju är både vackert och poetiskt, ovillkorligen tränger sig fram, dennas namns begynnelsebokstäfver jämte ett flammande eller genomskjutet hjärta täljes in, ty bättre kan ej den stora allmänhetens klumpiga intrång på snideriets område kallas, — på första bästa plats, till äfventyrs de säten, där efterkommande trötta turister skola hvila ut? Jag tror det icke, jag tror det är utslag af en klåfingrighet hos människor, som bort beifras på lämpligt sätt i deras tidigare år, men där så ej skett, uppenbarar sig i i små, men visserligen ej behagliga drag, sådana som t. ex. ofvanberörda, sådana också som att i andras böcker göra anteckningar och strecka för, hvad man gillar och ogillar, många andra att förtiga men alla betecknande för, att man icke äger den bildade människans aktning för hvad som ej är ens eget; ty en sådan låter sig det lita angeläget vara att hägna andras egendom, ehvad det är stort eller smått, som sin egen, och talar man till sig själf, tror jag ingen skulle vara belåten med att få det, som i vänlighet öfverlåtes till vänner eller allmänhetens vård och begagnande endast af okynneslust fördärfvad.

Turistföreningen jämte sina underafdelningar i landsorten, har på ett berömvärdt sätt arbetat för att göra märkliga platser inom vårt fädernesland tillgängliga samt utanordnar årligen anslag, förmedels hvilka ungdomen vid olika skolor sätts i tillfälle att företaga turistresor till olika delar af landet. Till denna ungdom, som alltid står under öfverinseende af äldre ledare, borde det vara denne angeläget att göra föreställning om, att man icke bör, ej ens har rätt att för ett dumt och meningslöst hugfästande af sitt besök åverka på föremål genom anteckningar och ritningar, af hvad slag det vara må, hvarigenom dess vidmakt-hållande och bevarande i prydligt skick bli både dyrbart och otacksamt för vederbörande. Understödd af de äldre skulle sålunda möjligen en allmän mening kunna uppstå, som stämplade den i vårt land i rikaste flor stående vanan hos turister att söka odödliggöra minnet af sina besök, som spåras på väggar, bord och bänkar, hvar de dragit fram, till hvad den rätt och slätt är: ett utslag af en tyvärr i tid ej tillräckligt efterhållen klåfingrighet, för hvilken andra få plikta, först och främst ägarne till de platser, de hugnat med sin närvaro samt också efterkommande turister genom den ofrefnad och osnyggighet, som uppkomma genom en mängd kluddiga namnteckningar, och som ingen läser, utom möjligen för att få bestyrkt, att de som åstadkommit dem, på ett ganska olämpligt sätt begagnat sig af sin skrifkunnighet.

H.

FRÅN DET SVENSK-DANSKA STUDENTMÖTET I HELSINGBORG. 1. LUNDS STUDENTER HÅLSA DE DANSKA STUDENTERNA VÄLKOMNA. 2. FIL. KAND. BIRGER SJÖVALL, LUNDS STUDENTKÅRS ORDFÖRANDE. 3. REKTORN VID KÖPENHAMNS UNIVERSITET, PROFESSOR HARALD HÖFFDING OCH HELSINGBORGS LÄROVERKS REKTOR, FIL. D.R. S. WÄGNER. ALFRED B. NILSON FOTO.

DET SVENSK-DANSKA STUDENTMÖTET I HELSINGBORG.

DANSK och lundensisk universitetsungdom hari dagarna begagnat tillfället att igamman och sympati mötas i Helsingborg, dels för att bese utställningen, dels för att utbyta hjärtliga hälsningar med hvarandra och låta dansk och svensk nationalitets kulturella samhörighet befastas med nya länkar.

Bland danskarne märktes professor Harald Höfding, Danmarks store filosof, samt professorerna Gram, Benzon, Vanscher och Kromann. Bland svenskarne sågos Helsingborgs nations inspektor professor A. V. Bäcklund samt hans kolleger, professorerna Rydberg,

Jönsson och Ask, alla klädda i studentmössor. — Våra bilder här ofvan, tagna speciellt för Idun af vår energiske Helsingborgsfotograf hr Alfr. B. Nilsson, återge, som synes några af de deltagandes porträtt samt de svenska studenterna, samlade en corps å Helsingborgs kaj för att möta de danska gästerna.

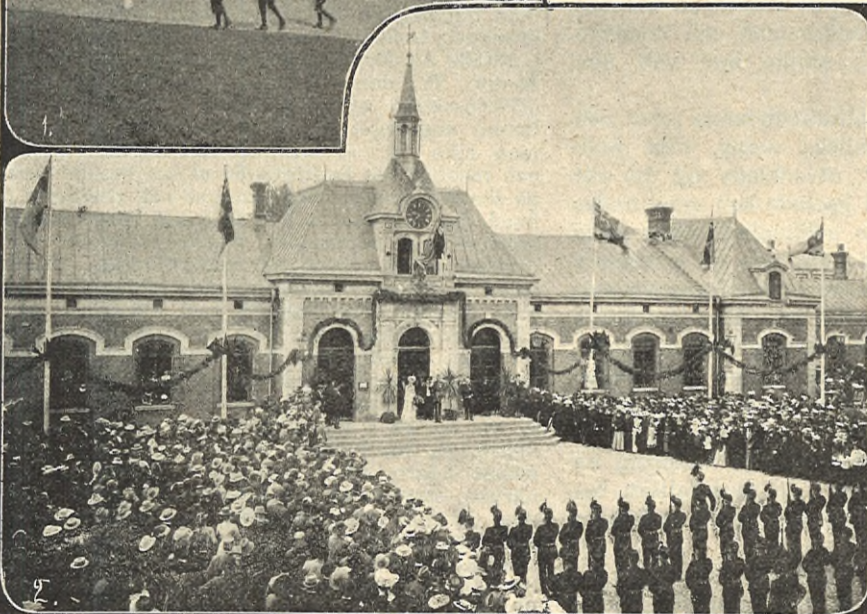
JUBILEUMSUTSTÄLLNINGEN I KARLSTAD.

DEN VÄRMLÄNSKA hufvudstaden vid Klarälvens mynning är i sommar ett samhälle fullt af lif och rörelse. Främlingar i mängd vandra omkring på de eljes tysta gatorna, dessa gator, som till dels äro för-evigade i några af Frödings dikter, flaggor vaja litet hvarstädes och det är lifligt i stadsträdgårdens sommarrestaurang, allt tack vare Värmlands läns k. hushållningssällskaps nu pågående landtbruks- och industriutställning.

Det är i år 100 år sedan detta hushållningssällskap stiftades, hvilket bemärkelseår den anordnade utställningen afser att fra.

Fredagen i förra veckan var den högtidliga dagen, då utställningen öppnades. Kronprinsparet anlände på förmiddagen och hälsades vid järnvägsstationen af en anseelig människomassa, hvarefter färden ställdes till utställningspaviljongen, där samtliga de inbjudna togo plats och landshöfding Dyrssen riktade några ord till kronprinsen, hvarefter redogjordes för utställningens tillkomst och dess betydelse såsom mätare på den värmländska industriens och landtbruksskötselns utveckling under det flydda seklet. Talet slutade med en uppmaning till kronprinsen att förklara utställningen öppnad. Omedelbart därpå tog kronprinsen till orda med ett kort och distinkt anförande, en kantat afsjöngs — så sattes maskinerna i gång, portarna öppnades och Karlstadsutställningen hade tagit sin början.

De här nedan meddelade bilderna, tagna speciellt för Idun, återge dels kronprinsparets ankomst till Karlstad, dels entrén till utställningen, dels slutligen invigningsögonblicket, då kronprinsen från paviljongen förklarar utställningen öppnad.

FRÅN JUBILEUMSUTSTÄLLNINGEN I KARLSTAD. 1. ENTRÉN TILL UTSTÄLLNINGEN. 2. KRONPRINSPARETS ANKOMST TILL KARLSTAD. 3. KRONPRINSEN FÖRKLARAR UTSTÄLLNINGEN ÖPPNAD. ARVID KJERLING FOTO.

